

T. B. M. M.

(S. Sayısı : 126)

**Türkiye Cumhuriyeti ile Kırgız Cumhuriyeti Arasında Dostluk ve İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu
(1/347)**

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : B. 02. 0. KKG/101-241/01391

17.2.1992

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığımıza arzı Bakanlar Kurulunca 2.2.1992 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Cumhuriyeti ile Kırgız Cumhuriyeti Arasında Dostluk ve İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ekli olarak gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Erdal İnönü

Başbakan V.

GEREKÇE

Malumları olduğu üzere, Türkiye Cumhuriyeti ile Kırgız Cumhuriyeti arasındaki tarih, kültür ve dil yakınlığı çok yönlü bir işbirliğinin geliştirilmesi için gerekli temeli oluşturmaktadır.

Kırgız Cumhurbaşkanı Asker Akayev, Sayın Cumhurbaşkanımızın davetine icabetle 22-26 Aralık 1991 tarihlerinde ülkemizi ziyaret etmiştir. Bu ziyaret sırasında Sayın Cumhurbaşkanı ve Kırgız Cumhurbaşkanı Akayev, ülkeleri arasındaki işbirliğinin ve dostluk ilişkilerinin daha da güçlendirilmesi arzusuyla 23 Aralık 1991 tarihinde Ankara'da "Türkiye Cumhuriyeti ile Kırgız Cumhuriyeti Arasında Dostluk ve İşbirliği Anlaşması" nı imzalamışlardır.

Bu Anlaşma, iki ülke arasındaki işbirliğinin karşılıklı yarar ve hak eşitliği ilkelerine dayalı olarak ticarî, ekonomik, teknik, bilimsel ve kültürel alanlarda uzun vadeli ve istikrarlı bir temelde daha da geliştirilmesi ve genişletilmesi açısından önem taşımaktadır.

Anlaşma'nın içeriği özetle aşağıda sunulmuştur.

DİBAÇE

Birleşmiş Milletler Yasasının amaç ve ilkeleri ile AGİK süreci ilkeleri doğrultusunda dostluk ve işbirliğinin karşılıklı yarar ve hak eşitliği temelinde daha da geliştirilmesi ve genişletilmesi yönündeki siyasî irade vurgulanmaktadır.

MADDE 1

Türkiye Cumhuriyeti ile Kırgız Cumhuriyeti'nin, iki dost Devlet olarak, aralarındaki ilişkileri karşılıklı yarar, güven ve işbirliği temelinde geliştirmek konusunda görüş birliği içinde buldukları açıklanmaktadır.

MADDE 2

İkili, bölgesel ve uluslararası sorunları görüşmek üzere danışmalarda bulunulması ve bu çerçevede üst düzey Dışişleri Bakanlıkları yetkilileri arasında Ankara ve Bişkek'te siyasi danışmalar yapılması kararlaştırılmaktadır.

MADDE 3

İki ülke arasındaki ticaret hacminin mevcut potansiyele uygun bir düzeye yükseltilmesi ile ortak yatırım projelerinin geliştirilmesi ve uygulanması yönünde karşılıklı çaba gösterileceği belirtilmektedir.

MADDE 4

Bilim, teknik ve ekonomi alanlarında bilgi ve deneyim alışverişinin karşılıklı teşvik edilmesi; bu alanlardaki temasların geliştirilmesinin karşılıklı desteklenmesi ve Türk-Kırgız İş Konseyi'nin ekonomik, bilimsel ve teknik işbirliğinin daha da geliştirilmesinde önemli bir görev alması öngörülmektedir.

MADDE 5

Uzmanların bilgi ve deneyimlerinin artırılması için işbirliğine gidilmesi ve iki ülke arasında öğrenci, stajyer ve öğretmen değişiminin gerçekleştirilmesi öngörülmektedir.

MADDE 6

Çeşitli kamu kurumları, iş çevreleri, meslek ve sanat kuruluşları, parlamentolar, siyasi partiler ile sendikalar arasında temas ve ilişkiler kurulmasının, karşılıklı ziyaretlerin gerçekleştirilmesinin ve kardeş şehir bağlarının tesisinin destekleneceği belirtilmektedir.

MADDE 7

Ortak bir kültürel mirasa sahip Türk ve Kırgız halklarının birbirlerinin yaşam tarzlarını daha iyi tanımalarına olanak yaratılması, kültür ve sanat çevreleri arasında işbirliğinin karşılıklı teşvik edilmesi, karşılıklı olarak kültür merkezleri açılması ile tarihi ve kültürel mirasın karşılıklı korunması kararlaştırılmaktadır.

MADDE 8

Karşılıklı olarak Başkonsolosluklar açılması öngörülmektedir.

MADDE 9

İki ülke arasında ulaştırma ve haberleşme alanlarında işbirliğinin geliştirileceği ve Tarafların basın ve yayın alanlarında işbirliği ile haber, bilgi ve yayın değişimini destekleyecekleri kaydedilmektedir.

MADDE 10

Bu Anlaşma'nın, diğer ülkelerin çıkarlarına karşı olmadığı ve Tarafların mevcut ikili ve çok taraflı anlaşmalardan doğan yükümlülüklerini haleldar etmeyeceği vurgulanmaktadır.

MADDE 11

Anlaşma'nın Taraflarca mevzuatlarına uygun olarak onaylanmasını müteakip yürürlüğe gireceği belirtilmektedir.

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

Esas No. : 1/347

Karar No. : 26

16.6.1992

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Cumhuriyeti ile Kırgız Cumhuriyeti Arasında Dostluk ve İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı Komisyonumuzun 28.5.1992 Tarihli 8 inci Birleşiminde Dışışleri Bakanlığı temsilcilerinin katılmalarıyla görüşülmüştür.

İki ülke arasındaki işbirliği ve dostluk ilişkilerinin daha da güçlendirilmesi amacını taşıyan Tasarı Komisyonumuzca uygun görülerek aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan
Ali Dinçer
Ankara
Sözcü
Atilla Mutman
İzmir
Üye
Erkut Şenbaş
İzmir

Başkanvekili
Fethi Akkoç
Bursa
Üye
Hüsamettin Örüç
Bursa
Üye
Nurhan Tekinel
Kastamonu

Üye
Cemal Özbilen
Kırklareli

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

Türkiye Cumhuriyeti ile Kırgız Cumhuriyeti Arasında Dostluk ve İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 23 Aralık 1991 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti ile Kırgız Cumhuriyeti Arasında Dostluk ve İşbirliği Anlaşması”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

E. İnönü

Başbakan Yrd.

Devlet Bakanı ve Başbakan Yrd.

Prof. E. İnönü

Devlet Bakanı

Prof. T. Çiller

Devlet Bakanı

İ. Téz

Devlet Bakanı

G. İleri

Devlet Bakanı

O. Kılercioğlu

Devlet Bakanı

Ö. Barutçu

Devlet Bakanı

E. Şahin

Devlet Bakanı

M. Batallı

Millî Savunma Bakanı

N. Ayaz

Dışişleri Bakanı

H. Çetin

Millî Eğitim Bakanı

K. Töptan

Sağlık Bakanı

Y. Aktuna

Tarım ve Köyişleri Bakanı

N. Cevheri

Sanayi ve Ticaret Bakanı

M. T. Köse

Kültür Bakanı

D. F. Sağlar

Orman Bakanı

V. Tanır

Devlet Bakanı V.

E. Ceyhan

Devlet Bakanı

E. Ceyhan

Devlet Bakanı

A. Gönen

Devlet Bakanı

G. Ergenekon

Devlet Bakanı

M. Kahraman

Devlet Bakanı

M. A. Yılmaz

Devlet Bakanı

Ş. Ercan

Adalet Bakanı

M. S. Oktay

İçişleri Bakanı

İ. Sezgin

Maliye ve Gümrük Bakanı

S. Oral

Bayındırlık ve İskân Bakanı

Prof. O. Kumbaracıbaşı

Ulaştırma Bakanı

Y. Töpcü

Çalışma ve Sos. Güvenlik Bakanı

M. Moğultay

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

E. Faralyalı

Turizm Bakanı

Prof. A. Ateş

Çevre Bakanı

B. D. Akyürek

DIŞIŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

**Türkiye Cumhuriyeti ile Kırgız Cumhuriyeti Arasında Dostluk ve İŞbirliği Anlaşmasının
Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı**

MADDE 1. — Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE KIRGIZ CUMHURİYETİ ARASINDA DOSTLUK VE İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASI

Aşağıda Taraflar olarak adlandırılacak olan Türkiye Cumhuriyeti ve Kırgız Cumhuriyeti, Hak eşitliği, birbirlerinin egemenliğine ve bağımsızlığına saygı ile işçilerine karışmama ilkelere dayanarak aralarındaki işbirliğinin geliştirilmesi ve dostluk ilişkilerinin daha da güçlendirilmesi arzusuyla,

Birleşmiş Milletler Yasasının amaç ve ilkeleri, Helsinki Nihai Senedi ile Yeni Bir Avrupa İçin Paris Yasası ve Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansı sürecinde kabul edilen diğer belgelerde ifadesini bulan esaslara bağlı olduklarını teyid ederek,

İki halk arasındaki tarih ve kültür, gelenek ve dil yakınlığının çok yönlü bir işbirliğinin geliştirilmesi için gerekli zemini oluşturduğuna dair inançlarını belirterek,

Karşılıklı yarar ve hak eşitliğine dayalı işbirliği ilişkilerini ticarî, ekonomik, bilimsel, teknik ve kültürel alanlarda uzun vadeli ve istikrarlı bir temelde daha da geliştirme ve genişletme arzusuyla

Aşağıdaki hususlarda mutabık kalmışlardır :

MADDE 1

Taraflar birbirlerini dost Devlet olarak nitelerler ve aralarındaki ilişkileri karşılıklı yarar, güven ve işbirliği temelinde geliştirmek hususunda görüş birliği içindedirler.

MADDE 2

Taraflar, ilişkilerin düzenli şekilde gelişmesini sağlamak amacıyla ikili ilişkilerinin durumu ile her iki tarafı da ilgilendiren bölgesel veya uluslararası konular hakkında düzenli aralarla danışmalarda bulunacaklardır.

Taraflar, üst düzey Dışişleri Bakanlıkları yetkilileri ile Ankara ve Bişkek'te yapılacak siyasi danışmaların gündem konularını, yerini ve süresini önceden karşılıklı mutabakat ile belirleyeceklerdir.

MADDE 3

Taraflar, ticarî ve ekonomik işbirliğinin aralarındaki ilişkilerin önemli bir unsurunu teşkil ettiğinden hareketle, aralarındaki ticaret hacminin mevcut potansiyele uygun bir düzeye yükseltilmesi ve ortak yatırım projelerinin geliştirilmesi ve uygulanması yönünde gayret göstereceklerdir.

MADDE 4

Taraflar, ekonomi, bilim ve teknik alanlarında bilgi ve tecrübe alış verişini teşvik edecekler, her iki ülkenin bu alanlardaki potansiyel ile olanaklarının daha iyi tanınmasını sağlamak için her düzeyde temasların geliştirilmesini destekleyeceklerdir.

Taraflar, ekonomik, bilimsel ve teknik işbirliğinin daha da geliştirilmesinde Türk-Kırgız İş Konseyinin önemli bir rol oynayacağı inançındadırlar.

MADDE 5

Taraflar, çeşitli alanlardaki uzmanların ve özellikle ekonomik alanda yönetici kadroların yetiştirilmesi, bilgi ve deneyimlerinin artırılması hususunda işbirliğine büyük önem verecekler; öğrenci, stajyer ve öğretmen değişimine yardımcı olacaklardır.

MADDE 6

Taraflar, çeşitli kamu kurumları, iş çevreleri, meslek ve sanat kuruluşları, parlamentoları, siyasî partileri ile sendikaları arasında temas ve ilişkiler kurulmasını, anılan kuruluşlar temsilcileri arasında karşılıklı ziyaretler teati edilmesini teşvik edecekler ve şehirleri arasında kardeş şehir bağları tesisini destekleyeceklerdir.

MADDE 7

Taraflar, ortak bir kültürel mirasa sahip halklarının birbirlerinin yaşam tarzlarını daha iyi tanımalarına olanak yaratacaklar, kültür ve sanat çevreleri arasında doğrudan işbirliğini teşvik edecekler ve ülkelerinde kültür merkezleri açılması hususunda işbirliği yapacaklardır. Taraflar, tarihî ve kültürel mirasın korunmasına yönelik çabaları destekleyecekler ve kültür, mimarlık ve sanat alanlarında uluslararası kuruluşlarda işbirliği yapacaklardır.

MADDE 8

Taraflar, konsolosluk ilişkilerinin geliştirilmesine verdikleri önemden hareketle, birbirlerinin ülkelerinde Başkonsolosluk açılmasını kararlaştırmışlardır.

MADDE 9

Taraflar, ulaştırma ve haberleşme alanlarında işbirliğinin geliştirilmesine özel bir önem atfedeceklerdir. Taraflar, basın ve yayın alanlarında işbirliğini ve her türlü haber, bilgi ve yayın değişimini destekleyeceklerdir.

MADDE 10

Taraflar, işbu Anlaşma ile geliştirilen işbirliğinin ve dostluk ilişkilerinin diğer ülkelerin menfaatlerine karşı olmadığını ve diğer devletler ile imzalamış oldukları ikili ve çoktarafli anlaşmalardan doğan yükümlülüklerini haleldar etmeyeceğini beyan ederler.

MADDE 11

İşbu Anlaşma taraflarca mevzuatlarına uygun olarak onaylanmasını müteakip yürürlüğe girecektir.

Ankara'da 23.12.1991 tarihinde Türkçe, Kırgızca ve Rusça dillerinde üç nüsha olarak ve üç metin de aynı ölçüde geçerli olmak üzere imzalanmıştır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ ADINA
TURGUT ÖZAL
CUMHURBAŞKANI

KIRGIZ CUMHURİYETİ ADINA
ASKER AKAYEV
CUMHURBAŞKANI

